

První písemná zmínka o Hrusicích je uchována v panovnickém dekretu Přemysla Otakara I., vydaném na Pražském hradě 17. ledna 1205.

KVĚTEN / ČERVEN

3/2024

ROČNÍK 56

Výtvarný kurz v Hrusicích

*Umění jako zábava,
jako terapie, jako
prostředek pro
uchování vzpomínek,
Martinu Peškovou
provází celý život.
Už jako malá si podle
svých slov každou chvíli
čmárala na papír,
taky moc ráda
kreslila s hrusickým
dědou. I později, když
pracovala s nemocnými
dětmi nebo léčila své
vlastní rány, v době,
kdy působila ve školce,
neustále se ubírala
výtvarným směrem.*

Později absolvovala výtvarné kurzy v Praze v Ateliéru 44, které vedla ilustrátorka Markéta Laštůvková spolu s Veronikou Kostovou. Díky odbornému vedení zlepšila svou techniku, začalo se jí malovat lehčeji. Později měla i pár svých vernisáží, ale zjistila, že to není nic pro ni, daleko více ji naplňuje malovat pro kamarády, pro radost. Nebaví ji jen jedna technika, jeden směr, maluje krajinky, portréty, abstrakce. Většinou tvoří své fantazie, bez předlohy, jen obrazy z rodinných cest jsou inspirovány daným místem.

Je činorodá, pořád se vzdělává, v současné době se

učí hrát na elektrickou kytaru a již druhým rokem vede ve svém domě v Hrusicích výtvarný kurz pro děti. Tato aktivita vznikla spontánně, když se na ni známí obrátili s prosbou o radu nebo chtěli pomoci připravit své děti na talentové zkoušky, začala se těmto individuálně věnovat. Původně k ní docházely dvě až tři děti, poslední rok se jich v kurzech střídá dvanáct. Docházejí buď na individuální přípravu, nebo na skupinové lekce, kde bývají po 2–3, maximálně po 4. Nejmladšímu je osm let.

V sobotu 15. června tito mladí umělci předvedli své výtvary na výstavě, která se konala v zahradě Ladova

památníku. A že bylo co obdivovat! Jeden obraz hezčí než druhý, milý zážitek navíc umocnila přátelská rodinná atmosféra, příjemná živá hudba a prostředí letní prosluněné zahrady. Výstava měla být odměnou pro autory děl a jejich rodiny, mladí umělci také měli možnost vidět a porovnat své práce s výtvary ostatních účastníků kurzu.

Výstava byla koncipována tak, aby se na ní objevily všechny techniky, které se děti v kurzu učí. Začínají uhlím, pak suchým pastelem, děti si při tom pěkně uvolní ruku. Kreslí na velký formát papíru, snaží se zachytit válec, kouli, čtverec. Martina jim do toho vstupuje, ukazuje, jak na papír dostat ty správné proporce, učí je základy obrazu, odkud se koukat, jak zachytit světlo, stín, jak si naskicovat vzdálenosti. Na začátku pracují jen se dvěma barvami, když to zvládnou, vyzkouší si další techniky – tuš, akryl, akvarel, kromě oleje se v kurzu pouští do všeho. Začínají většinou zátiším, zařazují ale i volná témata, tvorbu podle vlastní fantazie. Malují vevnitř, ale i venku, kde je přece jen jiné světlo.

Martina posuzuje každé dítě individuálně, hlavně na začátku je totiž důležité rozvíjet to, co dítěti jde lépe, co ho baví. To, co mu dělá problémy, většinou odloží na později, až do toho bude mít chuť a bude si jistější. Také se jí osvědčilo, když si s dítětem sednou vedle sebe a malují oba stejnou technikou, žák se tak lépe učí, jak danou věc na papíře vyjádřit, rovnou si ukazují chyby a diskutují o nich. Přípravy na hodiny Martina také přizpůsobuje jednotlivým žákům. Hlavně u menších dětí se pokouší vcítit do daného žáka a v tom duchu namalovat zamýšlený obraz, dokáže pak lépe posoudit, zda už to žák zvládne, nebo zda bude třeba ztvárnění zjednodušit.

A jaké byly dojmy z první výstavy? Děti byly nadšené, pěkně se na akci vystrojily, zároveň byly i trochu nervózní, zda se obrázky budou líbit. A povedlo se, obrazy sklidily úspěch a nutno říci, že u poměrně velkého publika, na výstavě se totiž vystříдалo přes 70 návštěvníků. A co na to pyšná lektorka kurzů Martina? Ta by

chtěla moc poděkovat Rozárce Navrátilové a panu Milanovi za pomoc při přípravě, rodičům, prarodičům i dětem za účast a za přípravu spousty dobrot. Akce se díky všem moc vydařila. Zabavili se i mladší návštěvníci, kteří si mohli namalovat obrázek a dostali sladkou odměnu. Martina vzkazuje: „Tak zase za rok na shledanou!“

Nezbývá, než popřát mladým umělcům, ať jim to jde pěkně od ruky a ať jim malování přináší potěšení a radost. A kdo ví, třeba někdo z nich v budoucnu znovu připomene Ladovy Hrusice jako rodiště výtvarných talentů.

Redakce

Zasedání zastupitelstva

Vybíráme některé body ze zasedání zastupitelstva obce konaných 7. května, 28. května a 11. června 2024. Kompletní zápisy ze zasedání včetně příloh naleznete online na webových stránkách obce v aplikaci www.uzob.cz.

Prodej části obecního pozemku parc. č. 1251/2

Obec obdržela žádost o prodej části obecního pozemku parc. č. 1251/2 v k. ú. Hrusice. V minulosti byla vystavena na pozemku studna, výtah a oplocení, vše schváleno „obcí“ a orgány státní správy, ale dle dostupných informací vše proběhlo bez vědomí, respektive souhlasu zastupitelstva obce. Totéž se týká i smlouvy o pronájmu pozemku, která je rovněž neplatná. Zatížení majetku bylo v kompetenci zastupitelstva – tehdejší starosta tak překročil své pravomoci.

Zastupitelstvo obce Hrusice nesouhlasilo s prodejem části obecního pozemku.

Obecně závazná vyhláška obce Hrusice, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejných prostranstvích v obci

Zastupitelstvo obce Hrusice vydalo obecně závaznou vyhlášku obce Hrusice, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejných prostranstvích v obci s účinností od 1. června 2024. Tímto dnem se zrušila obecně závazná vyhláška obce Hrusice č. 2/2024 ze dne 9. ledna 2024. Novou vyhláškou je pouze opravena chyba – osvobození od sběru exkrementů, což bylo v rozporu s platnou legislativou.

Zavedení obecního kamerového systému, potvrzení výběru dodavatele

Na prvním květnovém zasedání zastupitelstva bylo zastupitelstvem odsouhlaseno zavedení obecního kamerového systému za účelem zvýšení bezpečnosti obyvatel obce. Systém by měl pokrývat všechny vjezdové a výjezdové silnice obce. Starosta byl zároveň pověřen k přípravě finální nabídky a předložení ke schválení zastupitelstvu. Předložená nabídka společnosti RT technik s.r.o. ve výši 1 005 433 Kč na vybudování kamerového systému v obci byla na červnovém zasedání zastupitelstvem schválena.

Poskytnutí dotace hrusickým spolkům a finančního daru z rozpočtu obce

Zastupitelstvo odsouhlasilo v souladu s programem pro poskytování dotací neziskovým organizacím a spolkům z rozpočtu obce Hrusice dotaci spolku SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Hrusicea to ve výši 40 000 Kč, dotaci spolku Myslivecký spolek Hrusice ve výši 40 000 Kč, dále dotaci spolku Ladův národopisný soubor z Hrusic, z. s.,

ve výši 12 000 Kč a poskytnutí finančního daru ve výši 9 500 Kč ZO ČSV, na pořízení proskleného úlu. Zastupitelstvo také na červnovém zasedání souhlasilo s poskytnutím finančního daru ve výši 10 000 Kč spolku Hrusický Dobroběh, z.s.

Rozpočtové opatření

Zastupitelstvo projednalo a schválilo rozpočtové opatření č. 4/2024.

Vložení majetku do DSO Společná voda, Telemetrie vodojemu

Dle ustanovení čl. III. odst. 3.4 stanov Společné vody jsou všichni členové svazku povinni v souladu s příslušným ustanovením stanov Společné vody vložit do Svazku jimi vlastněný obecní majetek tvořící vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu v příslušné obci, a to nejpozději v daných lhůtách za účelem zajištění jejich společného provozu prostřednictvím smluvního vztahu mezi Společnou vodou a společností Vodohospodářská společnost Benešov a.s.

Dle ustanovení § 38 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů platí, že majetek vložený obcí do hospodaření svazku obcí zůstává ve vlastnictví obce, přičemž orgány svazku obcí s ním mohou nakládat v souladu s majetkovými právy, které na ně členská obec přenesla podle stanov svazku obcí, tj. v tomto případě podle stanov Společné vody. Obec opomněla vložit majetek „Telemetrie vodovodu“ na majetkové inventurní kartě č. 2013-021-0016. Zastupitelstvo tedy rozhodlo o jejím vložení v souladu se stanovami dobrovolného svazku obcí Společná voda.

Obecně závazná vyhláška obce Hrusice, kterou se stanovuje koeficient daně z nemovitých věcí

V souvislosti se změnou zákona o dani z nemovitých věcí musí obec vydat OZV s platností k 1. lednu 2025, resp. k 30. září 2024. Došlo ke zrušení koeficientu v zákoně 1,5 na chaty a podnikatele. Ponecháním celoplošného koeficientu 2 by došlo ke snížení daní u rekreačních objektů a podnikatelů, což by mělo negativní dopad na rozpočet obce. Zastupitelstvo rozhodlo o stanovení celoplošného koeficientu 3.

Potvrzení výběru dodavatele – základní výstavba

komunikace (bez IS) ulice Zahradní

S ohledem na nutnost zajistit dopravní napojení pro objekty v ulici Zahradní a Na Prašivce proběhne na přelomu června a července výstavba nové komunikace v ulici Zahradní. ZO odsouhlasilo nabídku pro tuto první fázi, tj. výstavbu komunikace. Byla odsouhlasena cenová nabídka společnosti Alstap s.r.o., na celkovou částku 1 497 750 Kč.

Jelikož rozpočet celé akce, včetně všech inženýrských sítí, je kolem 21 mil. Kč (napojení vodovodu např. až u rybníka), bylo rozhodnuto o rozfázování výstavby. Nejprve dojde na výstavbu hrubé části komunikace, aby byl zajištěn příjezd k nemovitostem. Následně pak budou řešeny IS a finální povrch komunikace, a to s ohledem na získávání finančních příspěvků z dotačních titulů.

Poskytnutí dotace z rozpočtu obce, dotace na žáka ZŠ Říčany

Zastupitelstvo obce Hrusice schválilo Veřejnoprávní smlouvu č. S/00266/2024/OŠK o poskytnutí dotace v celkové výši 32 000 Kč na úhradu výdajů za žáka ve 4. základní škole Nerudova Říčany, příspěvková organizace (dotace na 4 žáky).

Rozhodnutí o zahájení příprav pro změnu územního plánu obce Hrusice; určení zastupitele pro pořizování územně plánovací dokumentace

Za účelem splnění požadavků stavebního zákona a požadavků souvisejících s úpravou vodovodu je nutné provést změnu územního plánu. Zastupitelstvo obce Hrusice rozhodlo z vlastního podnětu o pořízení Změny č. 1. Tato bude pořizována zkráceným způsobem a s prvky regulačního plánu podle stavebního zákona, ve spojení s § 334a odst. 2 stavebního zákona a stanovuje pořizovatelem Městský úřad v Říčanech dle zákonného ustanovení.

Zastupitelstvo obce Hrusice stanovilo Danu Härtinovou určeným zastupitelem pro spolupráci s pořizovatelem při pořizování územně plánovací dokumentace pro obec Hrusice, ve smyslu dotčených ustanovení stavebního zákona.

Další důležité informace k přípravě změny ÚP naleznete níže ve Zprávách z OÚ.

Věcná břemena ČEZ Distribuce

Zastupitelstvo obce odsouhlasilo uzavření smlouvy o budoucí smlouvě na zřízení věcného břemene a souhlasilo s dohodou o umístění stavby č. IV-12-6035668 (parc. č. 2277/2, ulice U Truhlárny), dále s umístěním stavby č. IV-12-6035597 (parc. č. 2244/18, mezi ulicemi Na Hradech a Nad Úvozem) a s umístěním stavby č. IV-12-6305892 (parc. č. 2245/1, ulice Pod Ježovem).

Další zasedání zastupitelstva obce

se uskuteční

13. srpna 2024 v 18.30 hodin

v budově obecního úřadu
s možností sledování on-line.

Zprávy z obecního úřadu

Pořízení změny č. 1 Územního plánu obce Hrusice

Obec Hrusice na základě usnesení zastupitelstva obce č. 6/21Z/2024 ze dne 11. června 2024 přistupuje k přípravě nezbytných podkladů pro zahájení procesu pořízení Změny č. 1 územního plánu obce Hrusice.

V této souvislosti vyzývá občany obce Hrusice, jakož i fyzické a právnické osoby, které mají vlastnická nebo obdobná práva k pozemku nebo stavbě na území obce Hrusice, k zaslání svých návrhů, podnětů a požadavků k prověření změnou územního plánu, a to ve lhůtě do 31. srpna 2024.

Jednotlivé návrhy je možno zaslat poštou, e-mailem, datovou zprávou nebo osobně podat ve stanovené lhůtě na adresu: Obecní úřad Hrusice, Ke Hřišti 142, 251 66 Hrusice, ou@obec-hrusice.cz, ID datové schránky: k5rakw7

Návrh na změnu územního plánu musí obsahovat následující náležitosti:

- údaje umožňující identifikaci navrhovatele, včetně uvedení jeho vlastnických nebo obdobných práv k pozemku nebo stavbě na území obce (informace o parcele),
- údaje o navrhované změně využití ploch na území obce včetně zákresu do snímku z katastrální mapy,
- údaje o současném využití ploch dotčených návrhem navrhovatele,
- důvody pro pořízení změny územního plánu,
- návrh úhrady nákladů na pořízení změny územního plánu.

Jednotlivé návrhy budou z hlediska obsahových náležitostí posouzeny pořizovatelem změny územního plánu z hlediska souladu se Zásadami územního rozvoje Středočeského kraje v platném znění, s Politikou územního rozvoje ČR, ve znění následujících aktualizací č. 1 až č. 7 a z hlediska urbanistické koncepce. Na základě těchto kritérií budou doporučeny zastupitelstvu obce k zařazení do Změny č. 1 územního plánu obce Hrusice nebo k zamítnutí.

Důležité upozornění!

- na změnu územního plánu není právní nárok
- navrhované změny mohou být podmíněny finanční úhradou nákladů na jejich pořízení od jejich navrhovatele
- změna územního plánu je dlouhodobým procesem, kterou ovlivňují další orgány

státní správy, námítky a připomínky občanů při veřejném projednání a další

Na stránkách obce (sekce Občané, podsekce Důležité informace) je k dispozici formulář pro podání návrhu na změnu ÚP.

Dětský den v Hrusicích

Jako tradičně jsme se kolem Dne dětí díky našim spolkům sešli na dětském dnu. I když letos počasí nepřálo, přesto se více než sedm desítek dětí přišlo pobavit. Jako každý rok měly děti k dispozici občerstvení zdarma a sladkou odměnu za splněné úkoly. Letošní novinkou byla ukázka pozorovacího včelího úlu s odborným výkladem od včelařského spolku. Všem, kdo se na přípravě dětského dne podíleli, patří velký dík.

Vítání občánků

V pátek 21. června 2024 přivítala naše paní místostarostka šest nových občánků naší obce. I když nás počasí vehnalo do budovy obecního úřadu, přesto to neubralo na slavnostním okamžiku. Na začátku již tradičně vystoupily děti z hrusické mateřské školy, následně paní místostarostka přednesla slavnostní řeč a poté byly rodičům předány upomínky v podobě knih Josefa Lady podepsané jeho vnukem. Všechny děti srdečně vítáme v Hrusicích!

Hasiči mají nový dopravní automobil

V sobotu 22. června 2024 převzala Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Hrusice (zřizovatelem je obec Hrusice, tedy vozidlo je majetkem obce) nový hasičský dopravní automobil sloužící pro přepravu osob, evakuaci osob a k technickým zásahům. Jedná se o vozidlo Ford Tranzit kombi L2H2, 350 Trend.

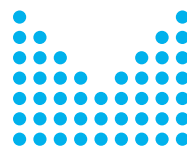
Vozidlo bylo pořízeno za přispění Ministerstva vnitra ČR a Středočeského kraje. Celkové náklady 1 230 552 Kč, Ministerstvo vnitra 450 tis. Kč, Stř. kraj 300 tis. Kč.

Parkování v obci

O nevhodném parkování v obci se psalo několikrát, nicméně situace je pořád horší a horší. Jelikož vysvětlování zřejmě nemá žádný dopad, naopak, poslední dobou se parkuje tak bezohledně, že nejde již v některých místech provádět ani svoz odpadu a už vůbec se nerespektuje bezpečnost obyvatel, bylo vedení obce nuceno přistoupit k postihování takového parkování. Někteří tak našli na svých vozidlech poslední „přátelské“ upozornění, že parkují nevhodně, respektive v rozporu se zákonem o provozu na pozemních komu-

nikacích a obecně závaznou vyhláškou obce Hrusice. Podnikatelé, kteří zneužívají obecní pozemky, pozemky zelených pásů apod., byli taktéž vyzváni k tomu, aby toho zanechali. Nyní je tedy s MěÚ v Říčanech nastaveno, že náš obecní úřad přestupek v dopravě zdokumentuje a odešle do Říčan. Říčany se postarají o udělení pokuty, protože k tomu náš úřad není ze zákona zmocněn. Při neuhrazení pak bude zahájeno správní řízení.

Žádáme vás tedy znovu, parkujte na svých pozemcích, neparkujte na zákazech. Když jdete do hospody nebo pro koláč, zaparkujte na parkovišti. Na Návsi v podstatě nejde legálně vůz zaparkovat, tak to prosím respektujte. Parkování u školky je skutečně jen pro zaměstnance, a to i v sobotu a neděli. I děti dokážou jít z parkoviště do školky pěšky. Neparkujte v zeleni! Pokud musíte zastavit na komunikaci, zamyslete se, prosím, nad tím, jestli kolem vás projede vůz IZS (Integrovaný záchranný systém) nebo vůz technických služeb, správně kolem vás má zůstat průjezd 6 m (3 m v jednom jízdním pruhu). Jelikož tak široké ulice v obci nemáme, je jasné, že parkovat tam legálně nelze. Něco se samozřejmě tolerovat dá, ale nedá se kličkovat mezi auty. Prosím, buďte ohleduplní a rozumní při parkování svých vozidel.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Středočeský kraj

Dítě a voda

Už máme prázdniny. Z těch mají největší radost děti. O prázdninách jsou rády u vody – ať už jde o rybník, řeku, nebo bazén na zahradě.

Děti jsou krásné... když je maminka přebaluje, když začnou chodit do školky, když mají pusku zamazanou od čokolády, když spadnou do bláta...

Děti milují vodu. Ale když jim večer maminka řekne, že se mají jít umýt, vyčistit si zuby apod., nadšené nejsou. Třeba i proto, že to není spojené s nějakou hrou.

Děti věřících rodičů se setkávají s vodou ještě i jiným způsobem, a to ve svatém křtu. Kněz lije na hlavu dítěte (dospělého člověka) vodu a říká při tom XXX, já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. V té chvíli je jeho duše zbavena špíny hříchu. Jistě, u malého dítěte je to jen zbavení dědičné viny, říkáme, dědičného hříchu. První lidé byli svatí, ale pak svatost ztratili prvním hříchem a již ji nemohli předat svým dětem a dalším pokolením. Ve svatém křtu se stáváme svatými – svatými dětmi Boha Otce, sourozenci Ježíše Krista, jsme posvěceni Duchem Svatým. Tak tomu bylo například letos 19. 5. v Mnichovicích, kdy sedm krásných dětí bylo u prvního svatého křtu a u prvního svatého přijímání (dvě princezny Boží a pět princů Božích). Naše duše v živo-

tě někdy upadne do bláta hříchu. Děkujeme Pánu Ježíši, že vymyslel svatou zpověď a pověřil apoštoly a jejich nástupce – biskupy a kněze, aby hříchy odpouštěli, aby naše duše byla zase krásná, čistá, prozářená světlem Božím. U vstupu do kostela bývá miska se svčcenou vodou. Namočíme si v ní prsty a uděláme znamení kříže se slovy „ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.“ Tím si připomeneme svůj svatý křest. Ten, kdo je ještě neokřtěný, tak projeví touhu se stát křesťanem.

Kéž se děti o prázdninách radují z toho, co jim Bůh dává, třeba jen z obyčejné vody, a dokážou – ty věřící – promýšlet i události z Písma Svatého týkající se vody a jejich života.

Krásné prázdniny dětem a dobrou dovolenou dospělým přeje a žehná P. Ivan Kudláček, farář mnichovicko-hrusické farnosti

P. S. Děti, když bude špatné počasí a nebudete moci být u vody, můžete listovat v Bibli, číst si úryvky, kde se vyskytuje voda, a rozjímát o nich. Např. přechod Rudým mořem, Eliáš a sucho, potopa světa, Ježíš u studny, křest Ježíše v Jordánu, komorník etiopské královny, svatba v Káni Galilejské...

KULTURA

Noc kostelů v Hrusicích aneb krátká reflexe pátečního podvečera

V pátek 7. června 2024 se v hrusickém kostele sv. Václava uskutečnila již po čtvrté „Noc kostelů“ a naše obec se tak připojila ke stovkám dalších českých a moravských obcí, v nichž se tato akce konala. Jako přímý účastník si dovoluji několik málo postřehů z tohoto chvalyhodného kulturního počínu.

Kromě tradiční nabídky k prohlídce celého kostelního areálu a organizace tvořivých dílniček pro děti na začátku celého programu proběhlo v hlavní chrámové lodi vystoupení dětí z hrusické farnosti. Jednalo se o půvabné pásmo písní pod názvem „Budu jako strom“.

Posléze následovaly dva vrcholné body programu, které mne obzvláště potěšily, a pouze jsem v dané chvíli litoval, že návštěvnost tentokrát nebyla příliš velká. Ti, co nepřišli, byli skutečně ochuzeni o velice zajímavé a působivé zážitky.

Nejprve vystoupil akademický malíř a restaurátor Michal Tomek ze sousedních Senohrab. Jeho neobyčejně poutavé a přitom zcela neformální vyprávění zaujalo všechny přítomné posluchače a především pro mnohé z nich přineslo velice důležité a pozoruhodné poznatky o interiéru kostela sv. Václava a zejména o barokním obrazu českého světce, který restauroval před 30 lety právě pan Tomek. (K vystoupení mistra Tomka bych se ještě rád vrátil ve zvláštním příspěvku do Hlasu Hrusic.)

A pak následovala vskutku vrcholná hudební část programu „Noci kostelů“ v hrusickém chrámu Páně. Přítomným posluchačům se opět představil komorní ansámbl hrusické rodiny Kopeckých pod vedením Mgr. Jana Kopeckého, a to v obsazení:

Housle – Jan Kopecký, Vít Kopecký, Kateřina Stocková
Viola – Jonáš Kopecký

Violoncello, varhany – Štěpán Kopecký

Zobcová flétna, hoboje – Eliška Kopecká

Trubka, kontrabas – Matouš Kopecký

Jak bývá u tohoto komorního souboru obvyklé, i tentokrát zvolili hrusičtí muzikanti velice vhodnou a atraktivní dramaturgii svého vystoupení. Výběr z barokních skladeb (se zdařile zařazenou výjimkou jedné skladby L. van Beethovena) byl zvolen s patřičným citem. (Mimochodem jako veliký ctitel skladeb P. J. Vejvanovského jsem byl velmi mile překvapen, že v prostorách hrusického kostela uslyším jeho slavnou „sonátu g moll“!)

Celý koncert byl neobyčejně příjemným pohlazením sluchu posluchačů a výkony hudebníků byly obdivuhodné. Přesto bych si dovilil vyzvednout úžasné provedení Beethovenova „duetu Es dur“ pro violu a violoncello (Jonáš a Štěpán Kopečtí) a rovněž fascinující sólové party zobcové flétny a hoboje provedené Eliškou Kopeckou. Vděčnému posluchači nezbývá než ze srdce poděkovat za nádherný hudební zážitek.

V samotném závěru celého programu pak proběhlo pod názvem „Světlo ve tmě svítí“ společné zpívání při svitu svíček. Celý večer byl ukončen kolem dvaadvacáté hodiny uzavřením kostelního areálu.

Jako přímý účastník si dovolím konstatovat, že další pokračování tradiční „Noci kostelů“ v hrusickém kostele sv. Václava bylo skutečně zdařilé a všem návštěvníkům přineslo mimořádné kulturní zážitky. Je jen škoda, že tentokrát nebyl počet návštěvníků příliš velký.

V každém případě je třeba jak všem vystupujícím, tak i všem organizátorům upřímně poděkovat a vyslovit přání, aby se v této tradici i nadále pokračovalo.

*Martin Hemelík st.,
hrusický kronikář*

Poznámka o účasti: Během celého programu prošlo kostelem cca 120 návštěvníků.

Děkovný list Osada Prašivka

*Chceme tímto poděkovat
Stou dohovolených hasičů
v Hrusicích za obětavou
likvidaci nebezpečného požáru
hustého v objektu domských
a pánských záchodů na o-
sadě Prašivka.*

*Za Prašivku:
Ruda Bauer
Šerif.*

400. výročí ztráty samostatnosti hrusické farnosti aneb nová podoba hrusické kolatury

V roce 2024 uplynou již celá čtyři století od chvíle, kdy hrusická farnost (neboli kolatura), která existovala zcela samostatně zřejmě již od 13. nebo 14. století, poprvé ztratila svou samostatnost a stala se pouhou filiálkou sousední farnosti mnichovické. To je poměrně známá historická událost, nicméně některé její souvislosti a historické okolnosti již tak všeobecně známy nejsou. V souvislosti s oním kulatým výročím si je proto dovoluji pro čtenáře Hlasu Hrusic alespoň krátce připomenout, aby neupadly v zapomnění.

Co tedy této události historicky vzato předcházelo, nebo s ní souviselo či bylo spojeno?

Někdy během prvé poloviny 15. století ve spojitosti s husitskými bouřemi a válkami, kterými byly tehdy zmítány země Koruny české, prodělala samostatná hrusická farnost první velkou změnu. Bylo to dáno tím, že v důsledku prosazení jedné ze základních idejí husitského hnutí v tehdejší české společnosti většina obyvatelstva přešla k vyznávání tzv. „víry podobojí“.

Základní prvek tohoto utrakvismu (od latinského slova „utriusque“, které znamená v českém jazyce „obojí“), který se stal v české společnosti předmětem náboženských svárů, spočíval v tom, že prostí věřící při mši svaté začali přijímat jak „tělo Páně“ (hostii), tak i „krev Páně“ (mešní víno), zatímco v tradičním pojetí „krev Páně“ přijímal pouze celebrující kněz.

Takové pojetí svatého přijímání mělo přirozeně své mnohé liturgické důsledky, jejichž uplatnění a realizace byla povinností duchovního správce každé farnosti, pokud její farníci začali vyznávat a žádali si právě tuto podobu křesťanské víry. Tak tomu bylo také v hrusické kolatuře, a proto se v roli jejího duchovního správce od husitských válek objevovali utrakvističtí kněží. Stejně to platilo také v případech ostatních, podobně proměněných farností. Tento stav pak setrval v mnoha kolaturách až do počátku 17. století.

O kněžích sloužících na faře v Hrusicích ve službách utrakvistické církve, a tedy při mši svaté podávajících tzv. podobojí, máme bohužel jen pramálo zpráv. Z 16. století se nám dochovala pouze některá jména, například kněze Filipa či kněze Jana. Posledním utrakvistickým hrusickým knězem pak byl podle dochovaných zpráv Matěj Plzenský.

Zásadní změna tohoto religiozního stavu nastala na konci první čtvrtiny 17. století, kdy byla společenská a náboženská situace v zemích Koruny české výrazně

ovlivněna v souvislosti s neúspěšným povstáním českých stavů proti habsburskému panovníku a především definitivní porážkou tohoto povstání v rozhodující bitvě na Bílé Hoře 8. listopadu 1620.

Vítězný habsburský císař a český král Ferdinand II., který byl hluboce věřícím katolíkem, se rozhodl se vzpurnými rebely a vlastně s celou opozicí v české a moravské společnosti, která byla v té době z valné části protestantská, radikálně vyrovnat.

Kromě nejružnějších násilných represí a majetkových postihů vůči vůdcům i pouhým účastníkům povstání byla (v souladu s panovníkovým náboženským vyznáním a přesvědčením) součástí onoho vyrovnání se s bouřícími se obyvateli českých a moravských zemí také jednoznačná a bezvýjimečná rekatolizace, tj. potlačení a následné postupné vytlačení jakýchkoli druhů nekatolických náboženství (luteránství, utrakvismu, českobratrského vyznání aj.), která byla tehdy v Čechách a na Moravě rozšířena.

Již v roce 1622 byla dekretem nařízena úplná a naprostá rekatolizace zemí Koruny české. Ve vztahu k habsburskému panovníku a českému králi byla v plnosti uplatněna zásada „Cuius regio, eius religio!“, tj. „Čí země, toho víra!“ neboli „Kdo vládne, určuje náboženství!“

Tento princip se uplatnil v hlavních státoprávních a trestněprávních normách, které byly habsburským panovníkem vydány v roce 1627 – Obnovené zřízení zemské a Rekatolizační patent. V zemích, kde panoval Ferdinand II., tak bylo povoleno jediné možné náboženství – totiž katolické. Tomu se museli až na některé výjimky přizpůsobit všichni – šlechtici, měšťané i venkovský lid. Ti, kdož byli jiného náboženského vyznání, měli (pokud jim nebyla milostivě udělena výjimka) jen dvě možnosti: buď postupně konvertovat ke katholicismu, anebo odejít ze země.

Samozřejmě, že takový postup měl své dopady také do oblasti duchovní správy v českých a moravských zemích. Luteránští, českobratrští či utrakvističtí kněží museli své farnosti opustit, protože je měli na místě duchovního správce nahradit kněží katoličtí. Problém ovšem byl v tom, že takových kněží bylo v dané chvíli příliš málo na to, aby mohli obsadit všechny farnosti opuštěné kvůli rekatolizačnímu procesu.

Tehdejší pražští arcibiskupové Jan Lohelius a později zejména Arnošt Vojtěch z Harrachu (byl primasem českým v letech 1623 až 1667) a jejich konzistoře rozhodly o tom, že opuštěné farnosti nemohou zůstat bezprizorní. Byly proto zbavovány samostatnosti a včleňovány a podřizovány (tj. administrovány) nejbližší velké farnosti

vybavené později nově zřízeným duchovním úřadem vikariátem, který pro lepší a důkladnější dohled nad farnostmi nechal v roce 1630 ve své arcidiecézi zřizovat pražský arcibiskup Arnošt Vojtěch z Harrachu.

A tak byla tehdy opuštěná hrusická farnost, ze které musel nuceně odejít poslední utrakvistický kněz Matěj Plzenský, v roce 1624 včleněna do farnosti mnichovické, kterou ve stejném roce převzal jako duchovní správce jezuitský kněz a misionář Jan Gaza. Působil zde však pouze jeden rok, stejně jako jeho následovník Jan Vorel z Moravy (1625–1626). Až třetí duchovní správce v pořadí Ondřej Fobročovský působil déle, v letech 1626 až 1629. To byli první katoličtí administrátoři hrusické farnosti.

Na okraj poznamenejme, že stejný osud například postihl také farnost v nedalekých Choceradech, která byla tímto způsobem podřízena mnichovické farnosti o něco dříve, v roce 1622, a její samostatnost byla obnovena až v roce 1705. V případě hrusické farnosti to trvalo mnohem déle, neboť jak je známo, ta byla povýšena na samostatnou lokálii až v roce 1787. Jen pro zajímavost je možné poznamenat, že spolu s těmito skutečnostmi výrazně vzrostl význam mnichovické farnosti, což se nakonec projevilo rovněž v tom, že byla v roce 1807 povýšena na děkanství.

Je ovšem třeba připomenout, že ještě jedna podstatná historická okolnost, která rozhodně stojí za zmínku, spojuje hrusickou a choceradskou farnost – obě totiž náležely do okruhu panství Komorní Hrádek, jehož pánem a vlastníkem byl od roku 1592 až do své smrti v roce 1638 Adam ml. z Valdštejna, svými přáteli nazývaný „Dlouhán“.

Ten sice pocházel z utrakvistické rodiny, jeho otec Jan ml. z Valdštejna, jenž hrádecké panství koupil v roce 1554, byl vskutku horlivým utrakvistou, avšak zemřel, když bylo synkovi 6 let. Ten byl proto vychováván spíše v katolickém duchu, což byla zásluha jeho matky Magdaleny z Vartemberka a jeho otčíma Jana z Lipé. Je pochopitelné, že se to později projevilo v tom, že mladý Adam ml. z Valdštejna ve věku dvaceti let oficiálně konvertoval ke katolickému náboženství.

Vzhledem k tomu, že povinnost rekatolizovat svá panství ležela v zásadě na bedrech jejich majitelů, existují zajímavé doklady toho, jak si s tímto úkolem poradil ve své době mocný a velice významný katolický šlechtic (zastával vysoké úřady: císařský komorník a císařský rada, císařský štolba a maršálek královského dvora, nejvyšší sudí, nejvyšší hofmistr a především nejvyšší purkrabí, což byl tehdy post v čele zemské vlády), pozdější hrabě Adam ml. z Valdštejna. Doklady je možné dohledat v jeho osobním deníku, který si po dlouhá léta vedl.

Z těchto zápisů můžeme dovodit, že zprvu se projevovala v tomto směru spíše tolerantní a smířlivá povaha Adama ml. a jeho jistá netečnost k náboženským třenicím. Zásluhu na tom měla jistě také jeho druhá žena Johanka Emilie z Žerotína (dcera známého moravského šlechtice

Karla ze Žerotína), se kterou se oženil v roce 1615 a která byla luteránského vyznání a nehdala se ho vzdát. (Ostatně také první žena Adama ml. Alžběta Brtnická z Valdštejna († 1614) byla evangelického vyznání.)

Právě na tuto okolnost upozorňoval tehdejší císařský místodržící Jaroslav Bořita z Martinic, když si stěžoval, že pán na Komorním Hrádku drží nad nekatolíky až příliš ochrannou ruku. Nakonec je doložitelné, že vlastník panství měl skutečně právě takovou pověst, neboť již na konci roku 1624 se sousedi z Mnichovic odvážili obrátit se na paní Johanku se žádostí, aby vrchnost neprosazovala přijetí katolické víry, a zároveň s nadějí žádali, aby se v tomto směru přimluvila u svého manžela Adama ml. z Valdštejna. Ve svém odhadu se však zmýlili, neboť žádosti nebylo ze strany vrchnosti vyhověno.

V souvislosti s výše uvedenými císařskými nařízeními se ovšem situace na českém venkově v závěru dvacátých let 17. století výrazně přiostrila. V letech 1627 a 1628 vznikla ve venkovském prostředí středních a východních Čech řada nepokojů a vzbouření se proti rekatolizaci. A to přesto, že vzpoury bývaly samozřejmě potlačeny a jejich vůdci a účastníci byli krutě trestáni (kolem lámáním a vpletením do něj, uřezáním nosů a uší, vypálením cejchů apod.). Rekatolizační procesy tehdy začaly nabývat velice násilného charakteru.

To zřejmě pobídlo i vlažného katolíka Adama ml. z Valdštejna k ráznějším akcím na jeho panstvích. Podle záznamů v deníku se na počátku roku 1629 odhodlal k násilným zásahům. Nejprve vyslal 24. ledna na své panství v Lovosicích vojsko, konkrétně 30 mušketýrů a 10 rejtarů, aby zajistilo případnou násilně prováděnou rekatolizaci poddaných.

Vzápětí odjel na Komorní Hrádek, kam povolal mnichovické „ouřady“, aby jim uložil, že do 4 týdnů zde musí být provedena příslušná reformace náboženských poměrů, tj. rekatolizace. Pár dní nato si povolal na Komorní Hrádek rychtáře a konšely ze všech obcí tohoto panství, aby jim uložil stejný úkol. Později 12. února 1624 psal svým úředníkům na Komorní Hrádek urgentní připomínku nutnosti provedení katolické reformace.

Z dalších záznamů však je patrné, že ani toto naléhání nebylo příliš účinné. Proto se v deníkovém zápisu ke dni 30. května 1629 můžeme dočíst, že trpělivost Adama ml. z Valdštejna skončila, neboť na Komorní Hrádek vyslal opět skupinu 30 mušketýrů a 10 rejtarů, aby byla s jejich pomocí napravena „neposlušnost a reformace v religii“. Rekatolizace tak musela být zajišťována vojskem.

Takový zásah se už jistě neminul s účinností. Navíc byl podpořen tím, že mnichovický farář a hrusický či choceradský administrátor Ondřej Fobročovský, jenž se musel stát svědkem násilné rekatolizační exekuce, byl nahrazen na postu duchovního správce na delší dobu cisterciáckým mnichem Jiljím. Ostatně v deníkových záznamech Adama ml. bylo rovněž zachyceno, že 8. dne měsíce srpna

roku 1631 navštívil Komorní Hrádek sám český primas a kardinál Arnošt Vojtěch z Harrachu, aby se přesvědčil o tom, jak se situace vyvinula.

K tomu lze ještě připojit ilustrující poznámku, že rekonstrukce celé farní sítě v zemích Koruny české byla za těchto okolností velice složitým úkolem, jehož řešení se protáhlo nejméně na jedno století. Ještě v roce 1713 bylo v zemích Koruny české katolickým farářem plně obsazeno pouze 70 % farností.

Jak již bylo vzpomenuo, nová podoba hrusické farnosti a její nesamostatnost se protáhla na více než

160 let až do roku 1787, kdy se Hrusičtí konečně dočkali povýšení své farnosti na relativně samostatnou tzv. lokálii spravovanou lokalistou. Prvním hrusickým lokalistou byl Bohumír Postřechovský z tehdy zrušeného řádu cisterciáků.

*Martin Hemelík st.,
hrusický kronikář*

(Zpracováno zejména na základě publikace Deník rudolfinského dvořana, Adam mladší z Valdštejna 1602–1633, eds. M. Koldinská a P. Maťa, Argo, Praha 1997.)

Všechny zastávky jsou na znamení!

V celé Praze i Středočeském kraji bude od 29. června 2024 sjednocen charakter všech autobusových a trolejbusových zastávek PID. Pro výstup v každé zastávce bude potřeba stisknout dostatečně včas tlačítko ve voze.

Výhodou nového systému je zrychlení cestování, vyšší pravděpodobnost dohnání zpoždění, plynulejší jízda odstraněním zbytečného brždění a rozjezdů i lepší tepelná pohoda ve vozidle, protože v zimě se zbytečně nevyvětrá teplo a v létě účinněji funguje klimatizace. Výhodou je také zpřehlednění pravidel pro jednotlivé zastávky – cestující už nebude muset zkoumat, jestli daná zastávka na znamení je, nebo není. Přispěje to také k lepší ekonomice a ekologičnosti provozu, protože právě při rozjezdech vzniká nejvíce emisí i hluku a autobus má také nejvyšší momentální spotřebu paliva.

Pro cestující bude tato změna znamenat jediné – ve voze musí stisknout tlačítko v předstihu před zastávkou tak, aby řidič dostatečně včas věděl, že má zastavit. Na zastávce stačí stát tak, aby byl cestující řidičem vidět, mávat už nemusí.

Lidé se nemusejí obávat, že v autobusu nestihnou dát včas znamení. V každém autobusu jsou tlačítka rovnoměrně rozmístěna po celém voze a jsou dostupná téměř z každého sedadla, přičemž pro zastavení lze použít jak červená tlačítka STOP, tak i žlutá tlačítka na dveřích nebo v jejich blízkosti. Také není třeba se obávat, že autobusy budou lidem ujíždět. Řidiči budou mít i nadále povinnost počkat v zastávce do času přesného odjezdu, pokud přijedou dříve, než říká jízdní řád.

Celoplošně jednotný charakter zastávek „na znamení“ postupně zavádějí další města

i kraje – například v loňském roce se k tomu připojila řada středočeských měst a celý okres Benešov. Loni tento systém bez problémů zavedli třeba v Bratislavě. Zcela běžně tento systém funguje už léta ve většině evropských měst i regionů.

Od června až do září bude probíhat informační kampaň v médiích, ve vozidlech i na zastávkách, aby tato změna nikomu neunikla.

Podrobné informace o novém systému zastávek včetně nejčastějších otázek a odpovědí najdete na webu Pražské integrované dopravy, www.pid.cz.

Ohlédnutí za pochodem kocoura Mikeše

Vážení přátelé ladovské krajiny, 17. ročník pochodu Cestou kocoura Mikeše i navazující minipochod Pohádkové Hrusice se nově konal v červnovém termínu, což se ale zjevně vyplatilo. Konečně se dostavilo letní počasí, které vylákalo na tři trasy pochodu téměř 300 účastníků a na minipochod 135 dětí s doprovodem.

Do cíle v Mukařově dorazilo přesně 212 statečných (četné psy nepočítaje). Cestou absolvovali zastávku s kvízem, skákáním panáka a házením míčkem v mnichovickém infocentru, ve Struhařově se mohli potkat s Mikešem, Pašíkem i Bobšem a podojit si krávu, na Klokočné sbírali houby, v Tehově byly připravené sportovní disciplíny, u Říčanské hájovny za Světicemi další kvíz, pod Strašínem házení míčků do košíku, v lesním altánku se skákalo v pytli a skládaly tangramy. Kousek před cílem u mukařovského kostela už čekalo jen zasloužené občerstvení v podobě koláčků z pekařství Frydrych a na samém konci pamětní mince za odměnu.

Na minipochodu se nejen hledaly tabule s příběhy z Ladových knížek, ale také plnily různé pohybové úkoly, a kdo chtěl, mohl si namalovat hrneček.

Drobné občerstvení bylo k dispozici na většině stánovišť a dopravu účastníkům usnadnil speciální autobus,

který je přivezl ráno na start a odpoledne zase vrátil ty, kdo to potřebovali, zpátky po trase pochodu.

Připravit takto poměrně komplikovanou akci není vůbec jednoduché, takže moc děkujeme všem, kdo na výše jmenovaných místech přiložili ruku k dílu. Myslím, že většina účastníků si obě akce opravdu užila, a pár kritických připomínek si vezmeme k srdci pro příští ročník, na který se už všichni těšíme.

Pokud jste pochod letos nestihli, trasu si můžete projít (a získat odměnu) i kdykoli během roku, s Mikešovým pasem – více informací na www.laduv-kraj.cz.

*PhDr. Kateřina Čadilová,
Dobrovolný svazek obcí Ladův kraj*

Hudba v příjemném letním podvečeru v Hrusicích

Hrusický kostel sv. Václava a jeho milý interiér se stal letos již podruhé svědkem neobyčejně vydařeného hudebního podvečera. Nelze než být ze srdce vděčný panu starostovi Sklenářovi a hrusickému obecnímu úřadu za starostlivost a péči, se kterou se věnuje rozvoji kulturního života v naší obci, a zejména za zprostředkování neobyčejně pěkných hudebních zážitků.

Tentokrát se hudební vystoupení konalo v pátek 28. června 2024 a stalo se tak opět v důsledku výborně navázané spolupráce mezi organizátory Dvořákova festivalu, zejména ředitelem festivalu Jakubem Hrubým, a hrusickým starostou Petrem Sklenářem. V rámci již 68. ročníku Dvořákova festivalu pozvání na koncertování do Hrusic tentokrát přijali členové Českého filharmonického kvarteta.

Soudím, že nebudu daleko od pravdy, když budu tvrdit, že návštěvníci koncertu (kostelní lavice byly téměř zaplněny těšícími se posluchači) museli být opravdu nadšeni hrou Českého filharmonického kvarteta, které vystoupilo ve složení: Helena Jiříkovská – housle, Jakub Jánský – housle, Jiří Poslední – viola a Jakub Dvořák – violoncello.

Od okamžiku, kdy zazněly první tóny Mozartova Divertimenta D dur, bylo zřejmé, že se všichni přítomní budou moci těšit z virtuózního ovládnutí hudebních nástrojů všech členů kvarteta a zároveň sledovat, s jakým nasazením, elánem a citem dokážou tito muzikanti úžasně provést skladby zejména českých autorů. Platilo to jak o Dvořákově smyčcovém kvartetu F dur zvaném „Americký“ (posluchači slyšeli 2. a 4. větu), tak o části Smetanova smyčcového kvartetu e moll „Z mého života“, stejně jako skladbách Leoše Janáčka či o Dvořákově Humoresce. A potvrdilo se to i v předávku, který si posluchači vynutili svým potleskem, v něm soubor excelentně zahrál Cikánský kvartet skladatele Jaroslava Krčka.

Nejsem hudebním kritikem, leč pouze pečlivým a nadšeným posluchačem, přesto si snad mohu dovolit jakési osobní vyznání. Pro mne bylo vskutku neobyčejně působivé zejména úžasné ovládnutí houslí Helenou Jiříkovskou. Tím ovšem vůbec nechci říci, že by za ní ostatní členové souboru nějak zaostávali, jsou to opravdu vzácní muzikanti. Prostě hra celého kvarteta byla vynikající a je skvělé, že mohla zaznít v hrusickém svatostánku.

A tak všichni návštěvníci koncertu museli odcházet nadmíru spokojení, ba nadšení z krásného hudebního podvečera. Nezbývá nic jiného, než si přát, aby se další podobně potěšující hudební vystoupení mohlo konat v hrusickém chrámu Páně co nejdříve.

Martin Hemelík st.,

vděčný návštěvník koncertu a hrusický kronikář

Hrusický dobroběh již po šesté – tentokrát pro Dětské centrum v Choceradech

*Místní spolek Hrusický dobroběh
ve spolupráci s obcí budou letos organizo-
vat již 6. ročník Hrusického dobroběhu,
a to v sobotu 14. září.*

Běh bude opět součástí Poháru Ladova kraje a výtěžek z něj půjde na dobročinné účely, tentokrát pro Dětské centrum v Choceradech. Toto centrum mnozí z vás znají ještě jako dětský domov pro děti do 3 let, který sídlil ve Strančicích. Nově centrum poskytuje celou řadu služeb dětem s vážným onemocněním a podporu odlehčovacími pobyty také pro jejich rodiny, které o tyto děti pečují bez odpočinku doma.

Zázemí běhu (start i cíl) bude na fotbalovém hřišti a akce se bude konat od 10.00 do 14.00 hodin; a její součástí bude také doprovodný program.

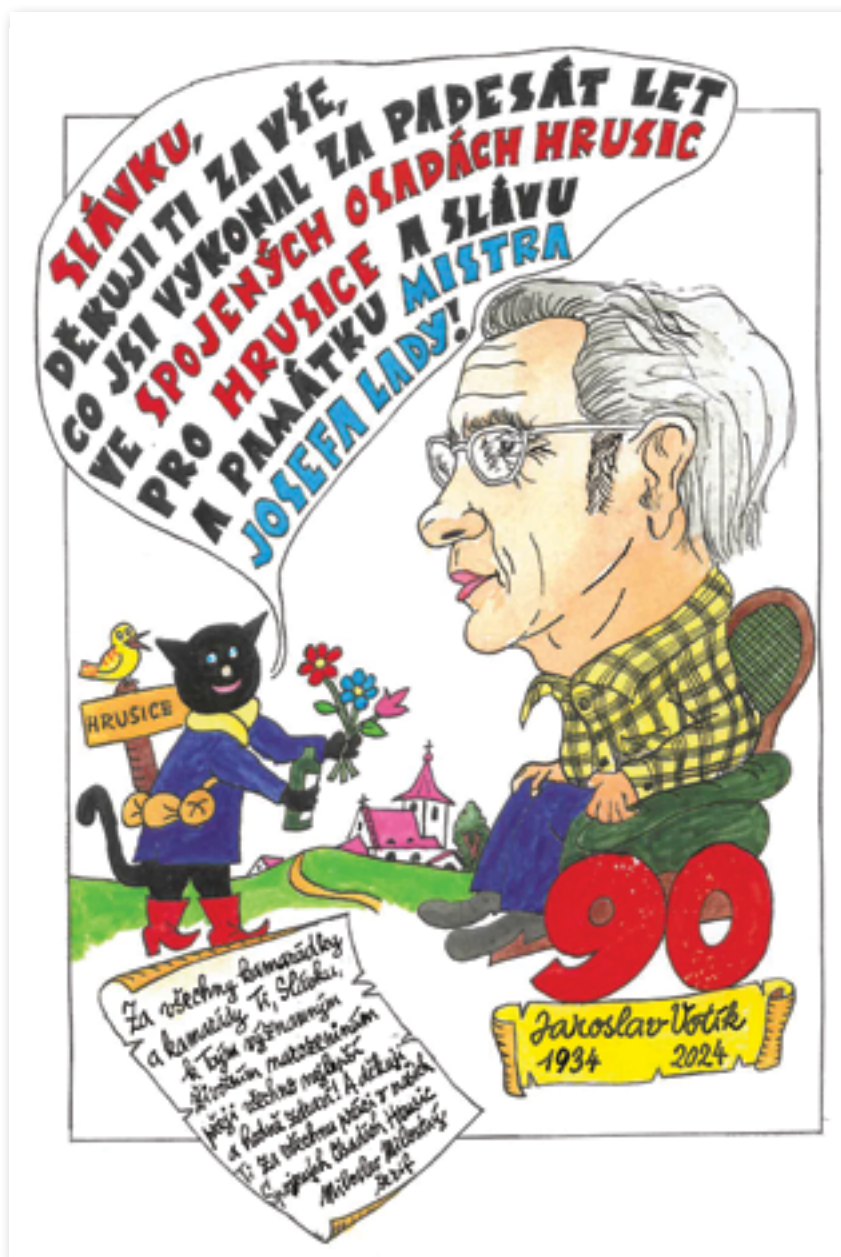
Opět jsou naplánované tři trasy – 12 km, 5 km a trasa pro děti. Organizace akce bude vyžadovat, tak jako v minulých letech, spolupráci s dobrovolníky. Velmi si vážíme toho, že při minulých ročnících velmi pomohly hrusické spolky. Věříme, že pomohou také letos.

Zveme jak běžce, tak všechny sousedy v Hrusicích.

Registrace bude probíhat opět na www.hrusickybeh.cz

PhDr. Ivana Plechatá

SDĚLENÍ OBČANŮ

Uzávěrka dalšího čísla Hlasu Hrusic bude 15. srpna 2024.

Těšíme se na vaše příspěvky, podněty a nápady k dalším článkům.

Pro zaslání využijte e-mailovou adresu redakce:
hlashrusic@obec-hrusice.cz.

Měsíčník Hlas Hrusic vydává OÚ v Hrusicích. Povoleno Ministerstvem kultury ČR E 12690. Náklad tohoto čísla 400 výtisků. Ročník 56. Cena 15 Kč, pro občany Hrusic do schránky ZDARMA. **Všechna práva vyhrazena.** Redakce si vyhrazuje právo výběru příspěvků ke zveřejnění, případně jejich krácení či odložení na pozdější dobu. Žádná část HH nesmí být rozšiřována bez písemného svolení majitelů práv. E-mail: hlashrusic@obec-hrusice.cz. Redakční rada: Hana Kuntová, Kateřina Mrázková a Markéta Lakosilová. Grafika: Martin Vávra

